

**OHSAS
18001**

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
YÖNETİM SİSTEMİ**

iŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ NEDİR?

- Bir kuruluşun gerçekleştirdiği faaliyetlerden etkilenen tüm insanların
 - çalışanlar, geçici işçiler, taşeronlar, ziyaretçiler, müşteriler ve işyerindeki herhangi bir kişinin
- **sağlığına ve güvenliğine** etki eden faktör ve koşulların bütünüdür.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ NEDİR?

- İşyerinde işlerin gerçekleştirilmesi esnasında çeşitli nedenlerden kaynaklanan sağlığa zarar verebilecek
 - kaza ve diğer etkenlerden korunmak ve
 - daha iyi çalışma ortamı sağlamak amacıyla
- sistemli ve bilimsel bir şekilde
 - tehlikelerin ve risklerin belirlenmesi,
 - bu tehlike ve risklere yönelik önlemlerin alınmasıçalışmalarının gerçekleştirildiği yaklaşımı denir.

İŞ GÜVENLİĞİ

- İşçi Güvenliği
- İşletme Güvenliği
- Üretim Güvenliği’ni

KAPSAR

İŞ GÜVENLİĞİ AMACI

1-çalışanları korumak

2-ürtim güvenliğini sağlamak(verim artışı vs.)

3-işletme güvenliğini sağlamak(yangından korunma v.s)

KAZA TEORİSİ

- T.D=TEHLİKELİ DURUM
- T.H=TEHLİKELİ HAREKET
- KAZA=T.D*T.H

KAZA TEORİSİ

Bazı Tehlikeli Durumlar:

1. Yetersiz koruyucu ve korkuluk
2. Kusurlu araç
3. Emniyetli olmayan Yakıt
4. Yetersiz havalandırma
5. Uygun olmayan Işıklandırma

KAZA TEORİSİ

Bazı Tehlikeli Hareketler:

1. Tecrübesiz çalışmak.
2. Başkasının işine karışmak.
3. Çalışma hızının uygun olmaması.
4. Emniyet ekipmanını kullanmamak.
5. Kaba şaka yapmak.

KAZA TEORİSİ

KAZANIN ARDINDAN SÖYLENENLER;

- Dikkatim dağıldı.
- Bana birşey olmaz.
- Şimdiye kadar hep böyle yaptık.
- Böyle olacağı aklıma gelmedi, bilmiyordum
- Güvenli görünüyordu.
- Acelem vardı.

KAZA TEORİSİ

- KAZA GELİYORUM DER!
- Kazaların:
- % 88'i insan hatası
- %10'u mekanik hatalar
- %2 'si öngörülemeden, sebebi bilinemeyen

İş Güvenliğinin Tanımı

İş Güvenliği varlığından daha

çok yokluğu ile tanımlanır ve

ölçülür...

James Reason-1999

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi Nedir?

OHSAS 18001 standardı, işyerinde çalışanların sağlığını ve güvenliğini etkileyebilecek uygulamaların sistematik olarak kontrol altında tutulmasını öngören bir yönetim modelidir.

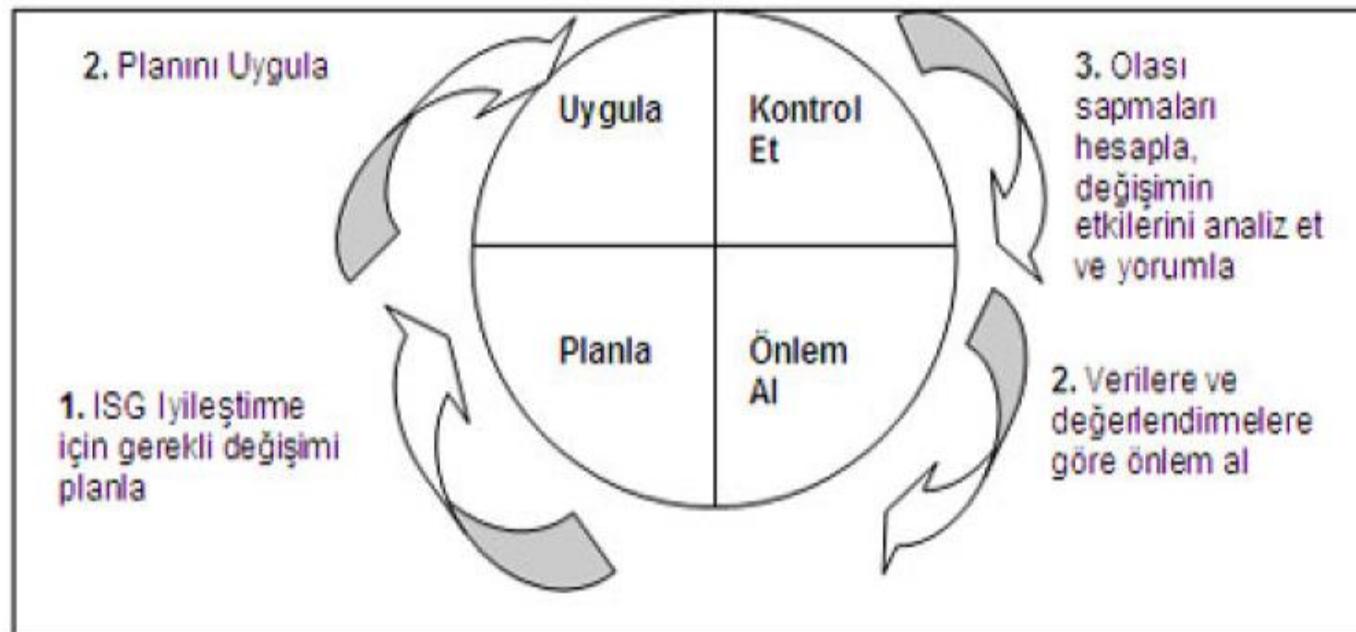
İngiliz Standartlar Enstitüsü tarafından, kuruluşların iş güvenliği konusunda üçüncü taraf belgelendirme taleplerine cevap olarak yayımlanmıştır.

Genel anlamda iş güvenliği kavramı çalışanların, işletmenin ve üretimin her türlü tehlike ve zarardan korunmasını içermektedir.

İnsan hayatının öncelik taşıması nedeniyle, işletme ve üretim güvenliği konularının ikinci planda kaldığı ve uluslararası alanda iş güvenliği kavramıyla genel olarak çalışanların güvenliğinin ifade edildiği görülmektedir.

- İş Sağlığı ve Güvenliği kavramı, tehlikelerin önlenmesinin yanında risklerin öngörülmesi, değerlendirilmesi ve bu risklerin tamamen ortadan kaldırılabilmek ya da zararlarını en aza indirebilmek için yapılacak çalışmaları da içermektedir.
- İş Sağlığı ve Güvenliği; **henüz bir tehlike oluşmamış**, işletmede bir arıza oluşmamışken bile işletmede oluşabilecek tehlikelerin ve risklerin öngörülerek bunların kabul edilebilir olup olmadığına karar verme çalışmalarını da beraberinde getirmektedir, yanı yeni kavramla eski "reaktif" yaklaşımlar yerini "**proaktif**" yaklaşımlara bırakmıştır.

OHSAS 18001-1999 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ (Occupational Health & Safety Assessment Series – OHSAS)

OHSAS 18001-1999 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

(Occupational Health & Safety Assessment Series – OHSAS)

PLANLA

- İş Sağlığı ve Güvenliği açısından amacın belirlenmesi (neyi başarmak istiyoruz,
- Nerede, ne zaman)
- Mevcut durumu analiz etme
- Hedeflerin belirlenmesi
- Kayıtların analizi
- Tehlikelerin Belirlenmesi
- Risk değerlendirme metodlarının belirlenmesi
- Detaylı plan hazırlaması (uygulama planı)
- İç talimatlar hazırlama

KONTROL ET

- Hedef veya hedeflere ulaşıldı mı?
- İç talimatlar ve yönergeleri gözden geçirme
- Olası sapmaları tespit etme ve kaydetme
- İlgili kişileri bilgilendirme

UYGULA

- Riskleri Değerlendirme
- Risklerin kabul edilebilir olup olmadığına karar verme
- Kontrol Önlemlerinin seçimi ve uygulaması
- Her bölümdeki İlgili kişileri bilgilendirme, eğitme ve katılımını sağlama
- Faaliyet planını izleme ve gerçekleştirmeye
- Uygulama sonuçlarını yakın takip etme

ÖNLEM AL

- Kalıcı bir denetleme sistemi kurma
- Etkili önlemleri standartlaşturma
- Gerekli eğitim ve yönlendirmeleri sağlama

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Terimleri

- Kaza: Ölume, hastalığa, yaralanmaya, hasara veya diğer kayıplara sebebiyet veren istenmeyen olay.
- Zarar: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın, çalışılan yerin zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine neden olabilecek potansiyel kaynak ve durum.
- İş Sağlığı Ve Güvenliği: Çalışanların, geçici işçilerin, müteahhit personelin, ziyaretçilerin ve çalışma alanındaki diğer insanların refahını etkileyen faktörler ve şartlar.

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Terimleri

- İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemi: Kuruluşun faaliyetleri ile ilgili İSG riskleri yönetimin kolaylaştırıcı, tüm yönetim sisteminin bir parçasıdır. Bu kuruluş yapısını, faaliyet planlarını, sorumlulukları, deneyimleri, prosesleri, prosedürleri ve kuruluşun İSG politikasının geliştirilmesi, uygulanması, iyileştirilmesi, başarılması, gözden geçirilmesi ve sürdürülmesi için kaynakları kapsar.
 - Risk Değerlendirmesi: Tüm proseslerde, riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve riske tahammül edilip edilemeyeceğine karar vermek.
 - Performans: Kuruluşun ISG politika ve hedefleri temel alınarak, sağlık ve güvenlik risklerinin kontrolü ile ilişkili ISG yönetim sisteminin ölçülebilir sonuçları.
- Güvenlik: Kabul edilemez zarar riski altında olmama durumu.

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Terimleri

- Katlanılabilir Risk: Kuruluşun, yasal zorunluluklara ve kendi ISG politikasına göre, tahammül edebileceği düzeye indirilmiş risk.
İlgili Taraflar: Bir kuruluşun İş Sağlığı ve Güvenliği performansıyla alakalı olan veya bu performanstan etkilenen kişi veya grup.
- Olay: Bir kazaya yol açan veya bir kazaya neden olabilecek potansiyeli olan durum.
- Amaçlar: Bir kuruluşun kendisinin ulaşması için belirlediği İş Sağlığı ve Güvenliği performansına yönelik hedefler.
- OHSAS 18001: İş Sağlığı ve Güvenliği Değerlendirme Serisi - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Spesifikasyonu
- OHSAS 18002: İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri - OHSAS 18001 Uygulama Rehberi

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Sisteminin Prensipleri

Bu standart İş Sağlığı ve Güvenliği'ni yönetim sisteminin bir parçası olarak ele almakta ve bu çerçevede aşağıdaki basamaklardan oluşmaktadır;

- Politika
- Planlama
- Uygulama ve İşletim
- Kontrol ve Düzeltici Faaliyetler
- Yönetimin Gözden Geçirilmesi

TS 18001(OHSAS) BÖLÜMLERİ

1. KAPSAM
2. ATIF YAPILAN STANDARDLAR
3. TERİMLER VE TARİFLER
4. İSG YÖNETİM SİSTEMİ UNSURLARI
 - 4.1. GENEL ŞARTLAR
 - 4.2. ISG POLİTİKASI
 - 4.3. PLANLAMA
 - 4.4. UYGULAMA VE ÇALIŞTIRMA
 - 4.5. KONTROL VE DÜZELTİCİ FAALİYET
 - 4.6. YÖNETİMİN GÖZDEN GEÇİRMESİ

4.1. GENEL ŞARTLAR

(TS 18001:2008)

4.1. Genel Şartlar

- Kuruluş bu standardın şartlarına uygun olarak bir İSG Yönetim sistemi oluşturmalı, dokümantete etmeli, uygulamalı, devamlılığını sağlamalı ve sürekli iyileştirmeli ve bu şartları nasıl karşıladığı belirlemelidir.
- Kuruluş kendi İSG yönetim sistemi kapsamını tarif etmeli ve dokümantete etmelidir.

4.2. ISG POLİTİKASI

(TS 18001:2008)

4.2. İSG Politikası

- Kuruluşun İSG risklerinin **yapısına ve büyüklüğüne uygun** olmalı,
- Yaralanmaların ve sağlık bozulmalarının önlenmesi ve İSG yönetiminin ve performansının sürekli iyileştirilmesi için taahhüt içermeli,
- En azından yürürlükteki İSG mevzuatına ve üyesi olduğu kuruluşların şartlarına uyulacağına dair taahhüt içermeli,
- İSG hedeflerinin belirlenmesi ve gözden geçirilmesi için bir çerçeve sağlamalı,
- **Dokümantelenebilir**, uygulanmalı, sürdürülmeli,
- Çalışanların kendi bireysel İSG sorumluluklarının farkında olmaları amacıyla kuruluşun kontrolü altındaki tüm çalışanlara duyurulmalı,
- İlgili taraflar için ulaşılabilir olmalı,
- Kuruluşa uygun olarak kalması için periyodik olarak gözden geçirilmeli.

İSG Politikasında,

- Kazaların Azaltılması
 - Güvenli Çalışma Ortamı
 - Risklerin Azaltılması
 - Çalışanların Eğitimi, Katılımı
 - Yasalara Uyum
 - Sürekli Gelişme
- bulunabilir.

İSG Politikasının rolü

- İSG politikası, kuruluşun tüm İSG performansı ile ilgili niyet ve İSG yönetim sisteminin yönünü gösterir.
- Faaliyetler ve daha spesifik İSG amaç ve hedeflerinin gelişmesi için çerçeve görevi görür.
- Özellikle de şu açılardan önemlidir :
 - üst yönetim desteğiğinin açık delili
 - taahhütlerin ilgili taraflara beyanı

İSG Politikası

- Kuruluşun hemen her noktasında ulaşılabilir olmalı,
- İşe yeni başlayanlara, oryantasyon eğitimi sırasında anlatılmalı,
- Çalışanlara periyodik eğitimlerle benimsetilmeli,
- Kuruluş web sitesinde, varsa çıkardığı bültenlerde vs. yayınlanarak duyurulmalı.

4.3. PLANLAMA

(TS 18001:2008)

4.3.1. Tehlike Tanımlaması, Risk Değerlendirme ve Kontrollerin Belirlenmesi

Kuruluşun bunun için bir prosedür oluşturmalıdır ve bu prosedürde;

- Rutin ve rutin olmayan faaliyetler, acil durumlar,
- Taşeronlar ve ziyaretçilerin faaliyetleri,
- İnsan davranışları, kabiliyetleri,
- İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini tehdit eden tehlikeler,
- İşyeri civarında ve kuruluşun kontrolü altındaki faaliyetlerden kaynaklanan tehlikeler,
- İşyerindeki altyapı, teçhizat ve malzemeler,
- Faaliyetler, malzemeler veya sistemde yapılan/ yapılması önerilen değişiklikler,
- Yasal yükümlülükler,
- Proses, tesis, makina, ürün tasarıımı dikkate alınmalıdır.

Risk Değerlendirme

- Kuruluşun risk değerlendirme metodolojisi düzenleyici değil, önleyici olmalıdır.
- Risklerin tanımlanması, önceliğinin belirlenmesi ve kontrollerin uygulanmasını sağlamalıdır.
- Risklerin azaltılmasında aşağıdaki hiyerarşide uygun hareket edilmelidir:
 - Ortadan kaldırma (kaynakta yok etme)
 - Yerine koyma (daha az tehlikeli olanla değiştirme)
 - Mühendislik kontrolleri (maruziyet süresini kısaltma, maruz kalan kişileri azaltma vb)
 - İşaretler, uyarılar, idari kontroller ve eğitim
 - Kişisel koruyucu donanım

Risk Değerlendirme Yöntemleri (Hatırlatma)

- FMEA (Hata Türü ve Etkileri Analizi)
- Olay Ağacı Analizi (Event Tree Analysis)
- Hata Ağacı Analizi (Fault Tree Analysis)
- Karar Matrisi (Decision Matrix)
- Neden - Sonuç Analizi (Cause-Consequence)
- Checklist Kullanarak Birincil Risk Analizi
- İş Güvenlik Analizi (Job Safety Analysis)
- Eğer- İse Yöntemi ...

4.3.2 Yasal ve Diğer Şartlar

- Kuruluş kendisine uygulanabilen yasal yasal ve diğer İSG şartlarını (uymayı taahhüt ettiği diğer şartlar) belirlemek ve bunlara ulaşmak için prosedür oluşturmalıdır.
- Bu bilgiler güncel tutulmalıdır.
- İlgili taraflara yasal ve diğer şartlar hakkında ilgili bilgiler iletilmelidir.

Yasal ve diğer şartlar

- **Türk İş Hukuku mevzuatı**
- Ürünün ihraç edildiği ülkenin mevzuatları
- Organize sanayi bölgelerinde bulunan işletmeler için OSB yönetiminin kendi kuralları
- Genelgeler
- Kamu ve sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan anlaşmalar,
- Bağlı olunan üst kuruluşun kamuya karşı taahhütleri,
- Topluluk şirketlerinin, müşterilerin şartları

4.3.3 Hedefler ve Programlar

- Uygun fonksiyon ve seviyelerde İSG hedefleri oluşturulmalı, uygulanmalı ve devamlılığı sağlanmalıdır.
- Hedefler ölçülebilir olmalı, yasal ve diğer şartlara uyma, sürekli iyileşme ve yaralanma ve sağlığın bozulmasının önlenmesi taahhütlerini içermeli, İSG politikasıyla tutarlı olmalı,
- Önemli İSG risklerinin yanı sıra teknolojik seçenekler, mali, işletme ve iş hayatının gerekleri ile ilgili tarafların görüşleri dikkate alınmalıdır.
- Hedefleri gerçekleştirmek için kaynaklar, sorumluk, yöntem ve terminin belirtildiği programlar oluşturulup, uygulanmalı, sürekliliği sağlanmalıdır. Programlar düzenli olarak gözden geçirilmeli ve gerektiğinde yeniden düzenlenmelidir.

iSG PROGRAMLARI

HEDEFLER

SORUMLULUKLAR

ARAÇLAR

ZAMAN

PROGRAMLAR

Politika	Hedef
Güvenli bir çalışma ortamı sağlamak	Risk skoru 6 ve üzerinde olan tehlikelerin risk skorunu aşağı çekmek
İş Kazalarını minimumda tutmak	2008 yılında X adet olan iş kazasını Y adede indirmek
İş Hukuku mevzuatına ve diğer tüm şartlama uymak	2008 sonuna kadar izin verilen değerlerden sapmanın sıfırlanması

iSG Programı

Politika	Hedef	Uygulanacak faaliyet	Süre	Sorumlu
İş Kazalarını en az düzeyde tutmak	X adetten Y adede indirilmesi	Kaza sebeplerini ve tekrarlayan kazaları tespit ederek kaynağında yok etmek	6 ay	... Bölümü

4.4. UYGULAMA VE İŞLETME

(TS 18001:2008)

4.4.1 Kaynaklar, görevler, sorumluluk, hesap verme ve yetki

- İSG ve İSG Yönetim Sisteminin nihai sorumluluğu üst yönetimindir.
- Üst yönetim İSG yönetim sisteminin oluşturulması, uygulanması ve sürekliliğinin sağlanması ve iyileştirilmesi için gerekli kaynakları sağlamalıdır. Bunlar;
- İnsan kaynağı (yetkinlik ve yeterliliğe sahip)
- Uzmanlık becerileri (ehliyet gerektiren durumlar için özel yetenekler)
- Kurumsal altyapı (makina, teçhizat, bina, tesis, donanım, destek hizmetler vb)
- Teknolojik kaynaklar (kuruluşun imkanları ve yasalar çerçevesinde)
- Mali kaynaklar (özellikle de yatırım gerektiren çalışmalar için)

- Görev, sorumluluk ve hesap verme durumları belirlenmeli, dokümanté edilmeli ve ilgililere duyurulmalıdır.
- Yönetim temsilcisi atanmalı ve kimliği çalışanlara ve taşeronlara bildirilmelidir.

Yönetim temsilcisi:

- İSG Yönetim Sisteminin kurulması, uygulanması ve devam ettirilmesini sağlar,
- Gözden geçirme faaliyetleri sonunda iyileştirme önerileri ile sistemin performansı hakkında üst yönetime rapor sunar.

4.4.2 Eğitim, biliç ve yeterlilik

- Kuruluş kendisi için veya kendisi adına, İSG performansını etkileyebilecek görevleri yerine getiren kişilerin eğitim, öğretim veya tecrübe bakımından yeterli olmalarını sağlamalı, bununla ilgili kayıtları muhafaza etmelidir.
- Kendi İSG riskleri ve yönetim sistemi ile ilgili eğitim ihtiyaçlarını belirlemeli, eğitim alınması sağlanmalı, etkinliğini değerlendirmelidir.
- Öncelikle önemli İSG risklerinin hangi işler/ görevler sırasındaoluştugu tespit edilmeli, bu işleri/ görevleri yapan çalışanların, tedarikçilerin veya yan sanayilerin eğitim/deneyim yönünden yetkin olması sağlanmalıdır.
- İSG risklerinin ortaya çıktığı noktalarda çalışacak personelin öğrenim/ eğitim ve deneyimleri belirlenmelidir. Tüm çalışanlar "Riskler ve Risk Yönetimi" konusunda bilgilendirilmelidir.

4.4.3 İletişim, katılım ve danışma

4.4.3.1. İletişim

Kuruluş İSG tehlikeleri ve İSG yönetim sistemi ile ilgili olarak;

- Çeşitli seviye ve fonksiyonlardaki iç iletişim,
- Taşeronlar ve ziyaretçilerle iletişim
- Dış kurumlardan ilgili iletişimini alınması, doküman te edilmesi ve cevap verilmesi hususları için prosedürler oluşturmalıdır.

4.4.3 İletişim, katılım ve danışma

4.4.3.2. Katılım ve Danışma

a) Kuruluş çalışanlarının aşağıdaki faaliyetlere katılması için;

- Tehlike tanımlama, risk değerlendirme ve kontrolleri belirleme,
- Olay araştırması,
- Politika ve hedeflerin geliştirilmesi ve gözden geçirilmesi,
- İSG'yi etkileyen değişiklikler ve
- İSG konuları

b) İSG'yi etkileyen değişiklıkların yüklenicilerle paylaşılması için ve

c) Kuruluş dışındaki ilgili taraflarla uygun hallerde danışılması için prosedürler oluşturulmalıdır.

İletişim metotları

- Eğitim
- Sistem Dokümanı
- Toplantı
- Yazışma
- İlan panoları
- Yüz yüze görüşme
- Telefon, Faks
- İnternet, intranet

Hangi durumlar için hangi metot tercih edilecek, kim tarafından nasıl uygulanacağı ve dış kuruluşlar (Holding, Topluluk şirketleri, OSB, komşu fabrikalar, Tedarikçiler, Taşeron firma, Çalışma İl Müd., Çalışma Bakanlığı vs) ile iletişim metotları tanımlı olmalı.

4.4.4 Dokümantasyon

- İSG politikası, amaçlar ve hedefler
- İSG Yönetim Sisteminin kapsamının tarifi
- Yönetim sisteminin ana unsurlarının ve bunlar arasındaki ilişkilerin tarifi ve ilgili dokümanlara yapılan atıf
- Kayıtlar ve standardın istediği prosedürler
- Kuruluş tarafından belirlenen kayıtlar, kuruluşun önemli İSG risklerinin yönetilmesine ilişkin süreçlerin etkin planlamasını, işletilmesini ve kontrolünü sağlamak için gerekli dokümanlar

4.4.5 Doküman Kontrolü

- Yayınlanmadan önce dokümanların yeterliliği onaylanmalı,
- Gerektiğinde dokümanlar gözden geçirilmeli, güncellenmeli, yeniden onaylanmalı,
- Dokümanlardaki değişikliklerin ve güncel revizyon durumlarının anlaşılır olması sağlanmalı,
- Kullanım noktalarında geçerli dokümanların ilgili sürümleri bulunmalı,
- Dokümanlar okunaklı ve kolay tanımlanabilir olmalı,
- Dış kaynaklı dokümanlar tanımlanmalı ve kontrol edilmeli,
- Güncellliğini yitirmiş dokümanın kullanımı önlenmeli, uygun şekilde işaretlenmeli

4.4.6 İşletme kontrolü

Kuruluş belirlenmiş tehlikelerle ilgili olan ve İSG risklerinin yönetilmesi için kontrol tedbirlerinin uygulanması gereken işlemleri ve faaliyetleri belirlemelidir. Kuruluş;

- Uygulanabilir işletme kontrolleri
- Satın alınan mal ve hizmetlerle ilgili kontroller
- Taşeron ve ziyaretçilerle ilgili kontroller yapmalı,
- Prosedür olmaması halinde İSG politika ve hedeflerinden sapmanın meydan gelmesi söz konusu durumları kapsayan prosedürler oluşturmalı ve böyle durumlar için yapılması hükmeye bağlanmış kriterleri uygulamalıdır.

4.4.7 Acil durum hazırlığı

- Potansiyel acil durumlar tanımlanmalı ve bunlara nasıl müdahale edileceği belirlenmelidir.
- Gerekli müdahale yapılmalı ve olumsuz İSG sonuçları önlenmeli veya hafifletilmelidir.
- Acil durumlarda yapılacak işlemler planlanırken ilgili tarafların (komşular, acil servis vb) ihtiyaçları dikkate alınmalıdır.
- Özellikle olay veya acil durum meydana geldikten sonra, acil durumlara hazırlıkları ve müdahale prosedürleri gözden geçirilmelidir.
- Belirli periyotlarda da bu prosedürlerin denemesi (tatbikatlar) yapılmalı ve tatbikatlardan sonra plan ve prosedürler gözden geçirilmelidir.

ACİL DURUM PLANLARI

- Acil durum tanımı
- Görev alacak personelin tanımı
- Görev alacak personelin sorumluluk ve yetkileri
- Acil durumlarda tehlikeli malzemelere ne olacağı
- İç ve dış iletişim
- Hayati ekipmanlarının korunması
- Acil durum ekipmanları
- Acil durum dokümanları
- Acil hal mahallinin tahliyesi

ACİL DURUM EKİPMANLARI

- Alarm sistemleri
- Acil durum aydınlatması, Kaçış yolları
- Kritik izolasyon valfleri, anahtarlar ve kesiciler
- Yangın ekipmanları
- İlk Yardım Malzemeleri
- İletişim araçları

ACİL DURUM TATBİKATLARI

- Tatbikatlar programlı yapılmalı,
- Dışardan yardım alınması teşvik edilmeli,
- Acil durum planlarının işlerliği test edilmeli.
- Aksaklılıklar tespit edilmeli.
- Acil durum ekipmanı kontrol edilmeli.

4.5. KONTROL ETME

(TS EN ISO 14001:2005)

4.5.1 Performans ölçümü ve izleme

- İSG performansını düzenli bir temelde izlemek ve ölçmek için prosedürler oluşturulmalı ve uygulanmalıdır.
- Performans kriterleri ölçülebilir olmalı,
- İSG hedeflerine ulaşma derecesi izlenmeli,
- Kontrollerin etkinlik derecesi izlenmeli,
- İSG programları, işetme kriterleri ve yasal mevzuat şartlarına uygunluk izlenmeli,
- Kaza, hastalık, olay (hasarsız olaylar dahil) ve yetersiz İSG performansı izlenmeli,
- Düzeltici ve önleyici faaliyetlerin analizini kolaylaştırmak için yeterli izleme ve ölçme sonuçları ve verileri kaydedilmelidir.
- Kalibre edilmiş, doğrulanmış ve bakımı yapılmış izleme ve ölçme donanımının kullanılması ve sürdürülmesi sağlanmalıdır. Kalibrasyon ve bakım kayıtları muhafaza edilmelidir.

Performans Ölçümü ve İzleme Yöntemleri

- Risk değerlendirme sonuçları
- Soru listeleri kullanımı
- Gözlemeleme sonuçları (Gözlem Formları)
- Kişisel ölçümler (odiometri, göz muayenesi, periyodik sağlık kontrolleri)
- Ekipman kontrolleri (yükleme-kaldırma araçları, paratoner, basınçlı sistemler, yangın ekipmanları vb)
- Çalışma ortamı kontrolleri (aydınlık, titreşim, gürültü vb)
- Kayıtlar (iş kazası formları, risk bildirim formları vb)

4.5.2 Uygunluğun değerlendirilmesi

- Kuruluş "uygunluk"la ilgili taahhüdü ile tutarlı olarak uygulanabilir yasal şartlara uymayı taahhüt ettiği diğer şartlara uygunluğun periyodik olarak değerlendirilmesi için prosedürler oluşturmalıdır ve değerlendirme sonuçları kayıt altına alınmalıdır.
- Uygunluk değerlendirmesinin kim tarafından, hangi periyotlarda ve nasıl yapılacağı prosedürde anlatılmalıdır.

4.5 Kazalar, olaylar, uygunsuzluklar, düzeltici ve önleyici faaliyetler

Kuruluş:

- Olayların meydana gelmesine sebep olabilen İSG eksikliklerini ve diğer faktörleri belirlemek,
- Düzeltici faaliyet ihtiyaçlarını belirlemek,
- Önleyici faaliyet ihtiyaçlarını belirlemek,
- Sürekli iyileştirme fırsatlarını tespit etmek,
- Tüm bu araştırmaların sonuçlarını yayınılamak üzere

olayları kaydetmek, araştırmak ve analiz etmek
için prosedürler oluşturulmalıdır.

4.5.3.2 Uygunluk, düzeltici faaliyet, önleyici faaliyet

Gerçek ve potansiyel uygunsuzlıkların ele alınması, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin yapılması için prosedürler oluşturulmalıdır.

- Uygunsuzlıkların belirlenmesi ve bunların İSG üzerindeki etkisini azaltmak için tedbirler alınmalı,
- Uygunsuzlıkların araştırılması ve tekrarının önlenmesi için tedbirler alınmalı,
- Alınan tedbirlerinin değerlendirilmesi ve sebeplerinin belirlenerek ortadan kaldırılması için uygun tedbirler uygulamalıdır.

Faaliyet sonuçları kaydedilmeli ve etkinlikleri gözden geçirilmelidir.

4.5.4 Kayıtların Kontrolü

- Kuruluş kendi İSG sisteminin, bu standardın şartlarıyla ve elde edilen sonuçlarla uyumlu olduğunu göstermek için gerekli kayıtları tutmalıdır.
- Kayıtların oluşturulması, muhafaza edilmesi, korunması, düzeltilmesi, bekletilme süresi ve bertaraf edilmesi için prosedür oluşturulmalıdır.
- Kayıtlar okunaklı olmalı, kolay tanımlanabilir ve izlenebilir olmalıdır.

İSG ile ilgili kayıtlar;

- Tehlike belirleme ve risk değerlendirme kayıtları
- Sağlık gözetim raporları
- Kaza/ Olay raporları
- Muayene, bakım, kalibrasyon kayıtları
- Tatbikat raporları
- Süreç izleme kayıtları
- Eğitim kayıtları
- Tetkik sonuçları
- YGG sonuçları, toplantı notları
- Yürürlükteki yasal şartlara ve yasalara uygunluk kayıtları
- Kuruluş dışı iletişimlere ilişkin kayıtlar,
- İSG performansına dair bilgi

4.5.5 İç Tetkik

- İSG Yönetim sisteminin bu standardın şartları ile planlanan düzenlemelere uygunluğunu,
- Gereğince uygulandığının ve sürekliliğinin sağlandığını tayin etmek
- Politika ve hedefleri karşılama etkinliğini takip etmek ve
- Yönetime performans ile ilgili bilgi sağlamak için planlanan aralıklarla iç tetkik yapmalıdır.

İç Tetkikte;

- Tetkiklerin planlanması, uygulanması, sonuçlarının bildirilmesi, kayıtlarının tutulması ile ilgili sorumluluk ve yetkiler ile şartlar tanımlanmalıdır.
- İç tetkik programı hazırlanmalıdır.
- Tetkik kriterlerinin; kapsamı, sıklığı ve metodu belirlenmelidir.
- Seçilen tetkikçiler tetkik edilecek prosesten bağımsız olmalıdır.

4.6. YÖNETİMİN GÖZDEN GEÇİRMESİ

(TS 18001:2008)

4.6.4 Yönetimin Gözden Geçirmesi

- Üst yönetim, planlanan aralıklarla, İSG Yönetim Sisteminin uygunluğunun, yeterliliğinin ve etkinliğinin sürekliliğini sağlamalıdır.
- Gözden geçirmeler, İSG politikası, ve hedefleri de dahil olmak üzere İSG'ye ilişkin değişiklik ihtiyacı ve iyileştirme fırsatlarını da içermelidir.
- Kayıtlar muhafaza edilmelidir.

YGG'de görüşülecek konular:

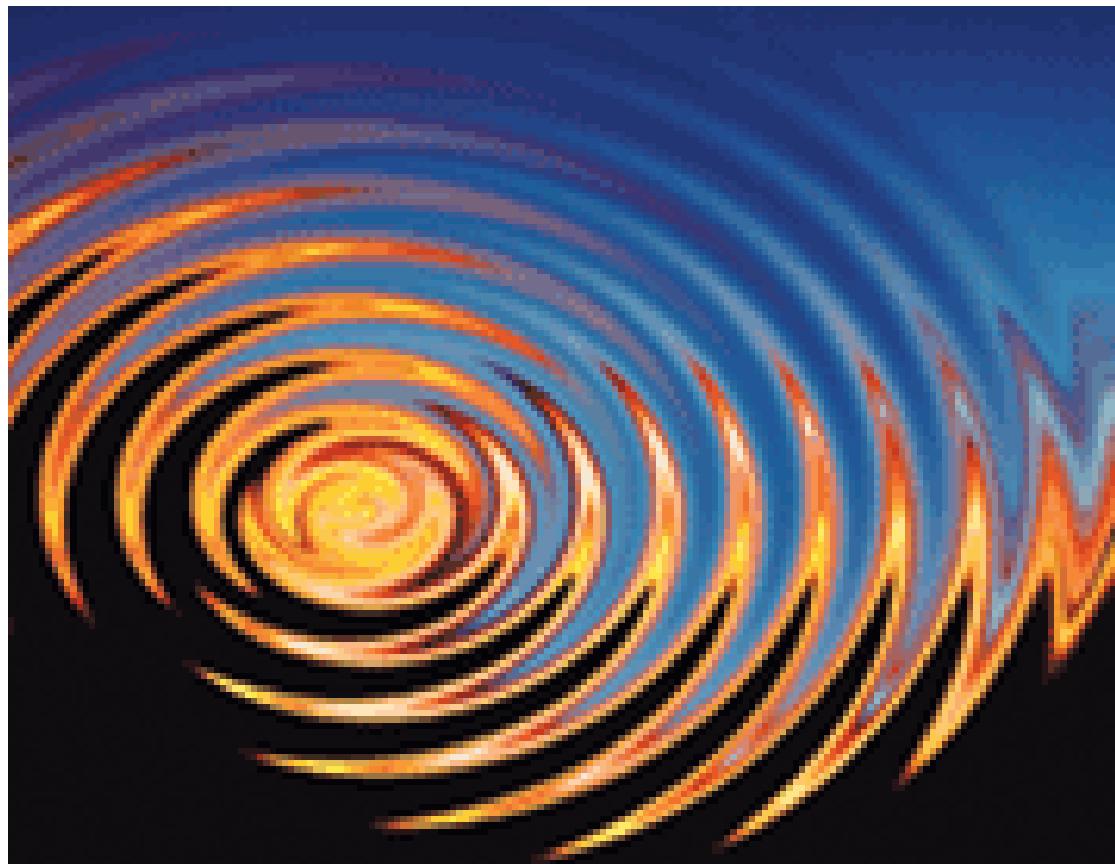
- İç tetkik sonuçları ile kuruluşun uymakla yükümlü olduğu yasal ve diğer şartlara uygunluğun değerlendirilmesi,
- Katılım ve danışma sonuçları,
- İlgili taraflarla yapılan iletişim (şikayetler dahil)
- Kuruluşun İSG performansı
- Hedeflere ulaşma derecesi,
- Olayların araştırılmasının, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin durumu,
- Önceki YGG'ye ait faaliyetlerin izlenmesi,
- İSG ile ilgili yasal ve diğer şartlardaki gelişmeler ve değişen durumlar,
- İyileştirme ile ilgili tavsiyeler.

ÖZET OLARAK: İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

İSG Yönetim Sistemi;

- İSG **Politikasının** oluşturulması,
- Faaliyetlerin İSG **Tehlikelerinin/Risklerinin** belirlenmesi ve kaynağında yok edilmesi,
- **Yasal** ve Diğer (sözleşme, işveren vs.) şartlarla uyumun sağlanması,
- **Hedefler** tespit edilmesi, Hedeflere ulaşılabilmesi için **Yönetim Programları** (eylem planları) yapılması ve ulaşıldıkça yenilenmesi
- Gerekli **kaynakların sağlanması** (insan, finans vs..),
- **Eğitim** ve **İletişim** olanaklarının sağlanması,
- Uygulamaların **sürekli kontrol** altında tutulması ve **performansın ölçülmesi**,
- **Acil durumlara** hazırlıklı olunması,
- **Düzeltici – Önleyici** Faaliyetlerin yapılması,
- Sistemin **gözden geçirilmesi** ve **sürekli iyileştirilmesi**,
- Tüm çalışmaların dokümante edilmesi ve **kayıtlı** olması adımlarından oluşur.

**ISO
9001**

**KALİTE
YÖNETİM SİSTEMİ**

ISO 9000 SERİSİ STANDARTLAR, müşteri memnuniyetinin artırılmasına yönelik olarak kuruluşların KALİTE YÖNETİM SİSTEMİNİ kurması ve geliştirmesi konusunda rehberlik eden ve ISO tarafından yayımlanmış olan bir standartlar bütünüdür.

**ISO
14001**

**ÇEVRE
YÖNETİM SİSTEMİ**

Günümüzde, KURULUŞLARIN sadece kaliteli mal veya hizmeti ucuza sunmaları yetmemekte, ürün veya hizmeti üretirken çevreye saygılı olmaları, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önlemleri almaları ve SOSYAL SORUMLULUKLARINI YERİNE GETİRMELERİ BEKLENMEKTEDİR.

ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ; özünde doğal kaynak kullanımının azaltılması, toprağa, suya, havaya verilen zararların minimum düzeye indirilmesini amaçlayan, risk analizleri tabanında kurulan bir yönetim modelidir.

**ISO
22000**

GIDA GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

**1 Eylül 2005'te yayımlanan ISO 22000 GIDA
GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ standarı;
dünya çapında güvenli gıda üretim zinciri
oluşturmak amacıyla oluşturulmuş,
uluslararası bir standarttır.**

ISO 22000 GIDA GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ; HACCP sisteminin prensiplerini ve uygulama basamaklarını tamamlamakta, ISO 9001 ile uyum oluşturmaktadır.

Bu sayede kuruluşlar hem güvenli gıda üretimini sağlamakta hem de kurumsallaşma süreçlerini hızlandırarak gelişimlerine destek vermektedir.

**ISO/TS
16949**

**OTOMOTİV SEKTÖRÜ
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ**

**ISO/TS 16949 Kalite Yönetim Sistemleri -
Otomotiv Üretimi ve İlgili Servis Parça
Organizasyonlarında ISO 9001:2000'in
uygulanması için Özel Gereklilikler
standardı;**

**AS/EN
9100**

**HAVACILIK SEKTÖRÜ
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ**

AS/EN 9100 STANDARDI 1997'de Amerikan Havacılık Kalite Grubu (AAQG), Uluslararası Havacılık Kalite Grubu (IAQG) ve havacılık sektörünün lider şirketleri tarafından, havacılığın tüm alanlarında üstün teknoloji standartlarını teşvik etmek üzere geliştirilmiştir. AS/EN 9100 esasen ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi'nin havacılık endüstrisine uygulanmasıdır.

**EN ISO
13485**

**TİBBİ CİHAZLAR
YÖNETİM SİSTEMİ**

**ISO 13485:2003 TİBBİ CİHAZLAR İÇİN
KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ standardı,
ISO 9001:2000 standardı temel
alınarak oluşturulmuş, tıbbi cihazlar
için özel şartlar içeren uluslararası
bir standartdır.**

**ISO
17025**

LABORATUAR AKREDİTASYONU

ISO 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar standardı;

**ISO
27001**

BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

**ISO 27001 BİLGİ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİne sahip olmak, kurumların yüzde yüz güvenlik seviyesine sahip oldukları anlamına gelmez.
Zaten, yüzde yüz güvenlik seviyesine ulaşmak mümkün değildir.**

**SA
8000**

**SOSYAL SORUMLULUK
YÖNETİM SİSTEMİ**

**SA 8000 Nedir? SA8000'in açılımı
"Social Accountability 8000 = Sosyal
Sorumluluk 8000"dir. Bu standart; mal
ve hizmet üretiminde etik kurallara
uyumu garanti altına almaktadır.**

**SA 8000 dünyanın her yerinde, her
sanayi kolunda, her büyüklükte
kuruluşa uygulanabilmektedir.**

SA 8000:2001 standardına uygun çalışan bir kuruluşta, sağlık ve güvenlik koşulları, çalışanlarının yaşlarının çalışmaya uygunluğu, ırk, cinsiyet, din gibi sosyal ayrımlara dayalı iş koşullarında ve ücret koşullarında farklılık gözetilmediği, çalışma ve mesai saatlerinin uygunluğu, ücretin yeterliliği, örgütlenme ve toplu sözleşme hakkı sistemli olarak güvence altına alınmış demektir.

**ISO
10002**

**MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ
YÖNETİM SİSTEMİ**

**BS
25999**

**İŞ SÜREKLİLİĞİ
ve YÖNETİM SİSTEMİ**

Aksaklılıkların risklerini minimize etmek amacıyla İŞ SÜREKLİLİĞİ YÖNETİMİ (BCM Business Continuity Management) için BS 25999 standardı geliştirilmiştir.

İŞ SÜREKLİLİĞİ; türü ve nedeni ne olursa olsun, herhangi bir kesinti ya da yıkım durumunda, kuruluşun kritik iş fonksiyonlarına (faaliyetlerine) devam etmesini sağlayan bir metodolojidir.

**PAS
99**

**ENTEGRİ
YÖNETİM SİSTEMİ**

ENTEGRİ YÖNETİM SİSTEMLERİ; kalite, çevre ve iş sağlığı ve iş güvenliği vb. konulardaki yönetim sistemlerinin tek bir çatı altında toplanarak bir bütünlük içinde yönetilmesi amacıyla kurulan sistemlerdir.

PAS (Publicly Available Specifications) 99, ISO GUIDE 72'nin (Guidelines for the justification and development of management system standards)
(Yönetim Sistemi Standartları Yazma Kılavuzunun) altı genel şartını temel alan dünyanın ilk ENTEGRE YÖNETİM SİSTEMİ standardıdır.

YÜKSEKTEN DÜŞME

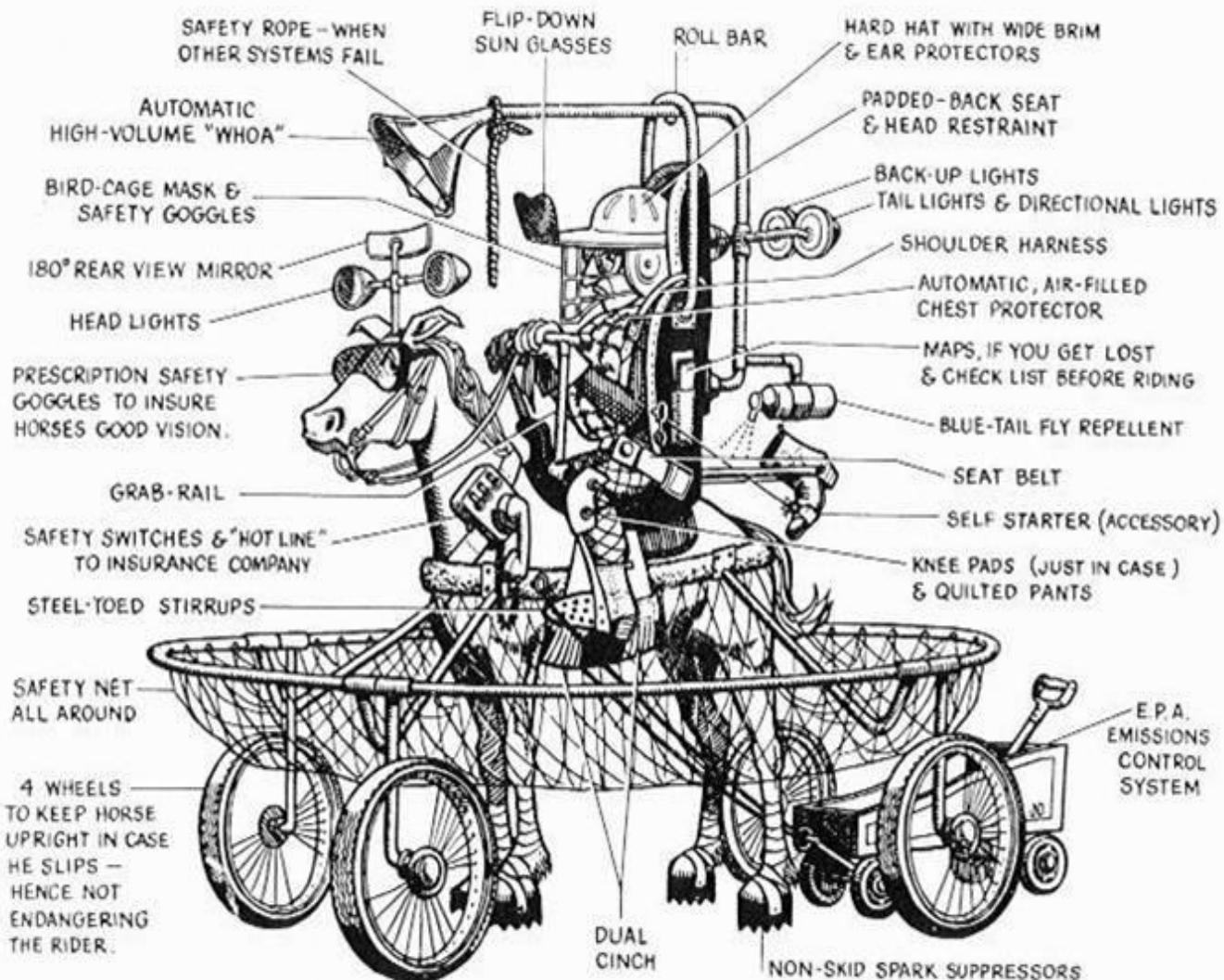

KAZI GÜVENLİĞİ

KİŞİSEL KORUYUCU MALZEME KULLANIMI

Cowboy after O.S.H.A.

ŞİMDİ ÇAY SAATİ

